

Bomhus Energi AB

Grundläggande granskning 2024

Innehåll	
1	Sammanfattande bedömning..... 3
2	Inledning..... 4
2.1	Bakgrund..... 4
2.1.1	Syfte och revisionsfrågor 4
2.1.2	Avgränsning 4
2.1.3	Revisionskriterier 4
2.1.4	Metod 5
2.1.5	Projektorganisation..... 5
2.1.6	Prövning av oberoende och integritet 5
2.1.7	Kvalitetssäkring 5
2.1.8	Bedömningsskala 6
3	Bolagets verksamhet..... 6
3.1	Ledning och styrning 6
3.1.1	Bedömning 7
3.2	Verksamhet 7
3.3	Ekonomi 8
3.3.1	Uppföljning av ekonomi 9
3.3.2	Budget och årsredovisning 9
3.4	Intern kontroll..... 10
4	Svar på revisionsfrågor..... 10

1 Sammanfattande bedömning

Nedan redovisas den sammanfattande bedömningen baserat på resultatet av revisionen inom de områden vi granskat.

Verksamhet	Ekonomi	Intern kontroll
Ändamålsenlig	Tillfredsställande	Tillräcklig

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Den grundläggande granskningen syftar till att ge de förtroendevalda lekmannarevisorerna en tillräcklig grund för att uttala sig i rapporteringen till kommunfullmäktige. I denna rapport tar de yrkesrevisorer som är sakkunnigt biträde till de grundläggande frågorna om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om den interna kontrollen som görs inom bolaget är tillräcklig.

2.1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorerna ett tillräckligt underlag för deras bedömning om bolagets sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt om den interna kontrollen varit tillräcklig.

För att ge ett underlag ska följande frågor besvaras:

- Har bolagsstyrelsen säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
- Har bolagsstyrelsen en tillräcklig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av ekonomin?
- Har bolagsstyrelsen säkerställt en tillräcklig intern styrning och kontroll i enlighet med kraven i aktiebolagslagen och kommunallagen?

2.1.2 Avgränsning

Auktoriserad revisor ansvarar för granskning av bolagens räkenskaper och avrapporterar den granskningen i separat rapport.

2.1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som utgör underlag för de analyser, slutsatser och bedömningar som görs av yrkesrevisorn. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §: Nämnderna eller bolagen¹ ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.
- Aktiebolagslagen 8 kap 4 §: Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen skall fortlöpande bedöma bolagets och, om bolaget är moderbolag i en koncern, koncernens ekonomiska situation. Styrelsen skall se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, skall styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas.

2.1.4 Metod

Den grundläggande granskningen har genomförts genom dokumentstudier. I år genomfördes inget dialogmöte utan bolaget ombads i stället att svara på skriftliga frågor.

2.1.5 Projektorganisation

Granskningen har utförts av Andreas Halvarsson (revisionschef) och Sara Torkelsson (konsult och administrativt stöd till revisionskontoret).

2.1.6 Prövning av oberoende och integritet

Båda har utfört en prövning av de sakkunnigas oberoende enligt SKYREVs Rekommendation nr 2. Prövningen visar på att inget hot föreligger mot oberoendet.

2.1.7 Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring av granskningen har skett genom avstämning/uppföljning med bolagets ledning i så att ingen uppgift saknats eller misstolkats.

¹ Bestämmelsen gäller även när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan.

2.1.8 Bedömningsskala

Nedan anges den bedömningsskala som används för att tydliggöra granskningsresultatet i förhållande till angivna revisionskriterier. Begreppen (ändamålsenlig och tillräcklig) är hämtade ur kommunallagens 12:e kapitel där det anges vad revisorerna ska ta ställning till.

Bedömningsbegrepp	Verksamhet
Ändamålsenlig målstyrning Tillfredsställande ekonomi Tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser som behöver åtgärdas.
Inte helt ändamålsenlig målstyrning Inte helt tillfredsställande ekonomi Inte helt tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är inte helt uppfyllda. Det finns brister som behöver åtgärdas.
Inte ändamålsenlig målstyrning Inte tillfredsställande ekonomi Inte tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är inte uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas. Bristerna kan aktualisera frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet

3 Bolagets verksamhet

3.1 Ledning och styrning

I denna rapport behandlas Bomhus Energi AB, benämnt även som bolaget. Bolaget bildades 2010 och är ett resultat av ett samgående mellan kommunalägda Gävle Energi AB och Billerud Skog & Industri AB. Av bolagsordningen, daterad 2011-12-30, framgår att bolaget har till föremål att vid Bomhus i Gävle kommun bygga, äga och driva kraftvärmeverk, äga fast och lös egendom samt att utöva därmed förenlig verksamhet.

Bolagsstyrningsdokumentet innehåller bolagsstyrelsens arbetsordning, instruktion för verkställande direktör samt instruktion för ekonomisk rapportering. Av bolagsstyrningsdokumentet framgår bland annat att styrelsen minst ska ha fyra sammanträden under räkenskapsåret. Sammanträdena ska äga rum i januari, april, augusti/september och november. Protokollsgranskning visar att styrelsens sammanträden har varit i februari, maj, september och december.

3.1.1 Bedömning

Vi noterar att bolaget vid tre tillfällen inte haft sitt sammanträde i den kalendermånad som bolagsstyrningsdokumentet dikterar.

3.2 Verksamhet

Bolaget omfattas inte av Gävle kommuns fastställda mål. Däremot styrs bolaget av kommunens vision om ett konkurrenskraftigare Gävle. Därtill tillämpar bolaget Gävle kommuns miljöstrategiska program.

För 2024 finns en framtagen verksamhetsplan. I verksamhetsplanen beskrivs bolagets vision och uppdrag. Det är att säkra miljövänlig och kostnadseffektiv kraft, ånga och värme till Billerud Gävle, Gävle Energi AB och Setra Sågverk. Bolagets övergripande mål är:

- Säker arbetsplats och miljömässigt bra anläggning är en förutsättning för hållbara leveranser
- Hög tillgänglighet och leveranssäkerhet ger förutsättningar
- Fortsatt utveckling av Bomhus Energi och även bidra till regionens hållbara utveckling.

I verksamhetsplanen anges även strategier:

- Goda relationer med personal, ägare, kunder, leverantörer och intressenter är viktigt. Aktivt delta i samarbeten och nätverk, ibland med hjälp av våra ägare.
- Strävar mot planerbar verksamhet och utvecklar tillståndsbaserat underhåll, ständiga förbättringar och uppföljning av avvikelser.
- Bolaget följer Billerud arbetsprocesser, bl.a gällande säkerhetsarbete

Vidare har bolaget, som beskrivs i nedanstående tabell, olika nyckeltal (key performance indicators) för att utvärdera olika delar av verksamheten.

Bomhus Energi KPI 2024	Mål	jan	feb	mar	apr	maj	jun	juli	aug	sept	okt	nov	dec	år
Noll olyckor med sjukskrivning	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Pannans tidstillgänglighet	>=99,5%	100,0%	99,8%	99,9%	100,0%	99,9%	99,9%	32,9%	41,5%	68,1%	100,0%	99,7%	99,9%	87,3%
Pannans tidstillgänglighet BEAB	>=99,5%	100,0%	99,8%	99,9%	100,0%	99,9%	99,9%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,7%	99,9%	99,90%
Turbinens tidstillgänglighet drifttid	>=99,0%	100,0%	100,0%	100,0%	97,3%	93,8%	89,8%	97,7%	100,0%	82,3%	62,5%	96,8%	97,8%	93,6%
Turbinens tidstillgänglighet BEAB	>=99,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	68,8%	100,0%	100,0%	96,7%
Vite Setra	<50 kkr	0	0	0	0	0	0	0	0	<50	0	0	0	<50
Kraftiga avvikelser i FV leveranser	<2 h/år	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Globala mål för hållbar utveckling, förbättringar	4 st	0	0	0	0	1	2	0	0	1	0	0	1	5
Psykosociala och organisatoriska aktiviteter	4 st	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	6
Revisionstidplan	1/0													
Resultat / EBITDA (MSEK)	60/155													96/189

Genom månadsrapporter och delårsrapport 2 samt årsredovisning fått en löpande uppföljning av nyckeltalen. Som tabellen visar uppfylls ungefär hälften av nyckeltalen. För vissa av nyckeltalen redovisas en större avvikelse, förklaringar till dessa lämnas i årsredovisningen. I årsredovisningen beskrivs hur bolaget bidragit till varje mål i det miljöstrategiska programmet.

3.3 Ekonomi

I figuren nedan redovisas budget och utfall. Enligt årsredovisningen 2024 redovisar bolaget ett positivt resultat för helåret. Bolagets rörelseresultat för helåret är 106 107 mnkr, vilket är ca 29 mnkr högre än budgeterat (77 327 mnkr). På intäktssidan redovisas ett sämre utfall jämfört med budget, vilket uppges bero på låga elpriser. På kostnadssidan har bolaget haft lägre kostnader för produktionskostnader.

Resultaträkning	Utfall	Budget	Diff	
	JAN-DEC	JAN-DEC		JAN-DEC
	2024	2024		2023
Intäkter el	103 753	127 291	-23 538	130 688
Intäkter elcertifikat	138	28	110	-41
Intäkt processånga Billerud	209 472	232 467	-22 995	183 170
Intäkt fjärrvärme GKVAB	64 770	62 601	2 168	44 894
Intäkt processvärme Setra	41 070	38 799	2 271	39 586
Intäkter utsläppsrätter	9 290	7 249	2 040	11 680
Övriga intäkter	16 676	0	16 676	15 272
Summa intäkter	445 168	468 436	-23 268	425 249
Produktionskostnader	-172 344	-208 850	36 505	-168 927
-Bränslekostnader	-177 175	-211 250	34 074	-172 049
-Elkostnader	4 831	2 400	2 431	3 123
Bruttoresultat	272 823	259 586	13 237	256 322
<i>TB1 Bruttomarginal</i>	<i>61%</i>	<i>55%</i>		<i>60%</i>
Övriga kostnader varav	-77 697	-91 860	14 163	-76 419
-Underhållskostnader	-34 417	-39 641	5 224	-34 080
-Driftkostnader	-24 552	-31 918	7 367	-24 948
-Fabriksomkostnader	-10 257	-10 542	285	-8 943
-Övriga fasta omkostnader	-6 930	-9 759	2 829	-7 066
Personalkostnader	-5 743	-6 494	750	-5 451
Avskrivningar	-83 275	-83 906	631	-82 818
Rörelseresultat	106 107	77 327	28 780	91 633
<i>TB2 Rörelsemarginal</i>	<i>24%</i>	<i>17%</i>		<i>22%</i>
Räntenetto	-9 617	-10 657	1 040	-12 609
Resultat efter ränta	96 490	66 670	29 820	79 024
<i>TB3 Nettomarginal</i>	<i>22%</i>	<i>14%</i>		<i>19%</i>

3.3.1 Uppföljning av ekonomi

Som tidigare beskrivet har styrelsen sammanträtt i februari, maj, september och december. Av protokoll och månadsrapporter framgår även att styrelsen har följt den ekonomiska utvecklingen och fått återkommande rapporter under året. Rapporteringen har bestått av:

- VD-rapport: väsentliga händelser sedan föregående sammanträde
- Ekonomi
 - Ekonomiskt utfall för perioden och gentemot budget. Därtill prognos för året.
 - Tertialrapporteringar har behandlats på sammanträdet i maj och september.
 - Investeringar och projekt.

3.3.2 Budget och årsredovisning

Styrelsen godkände årsredovisning på sammanträdet i februari 2025. Styrelse beslutade även om en utdelning till aktieägarna om 15 mnkr. Utdelningen bedömdes inte hindra bolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt samt inte heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen beslutades att utbetalas under 2025.

3.4 Intern kontroll

Årets internkontrollplan, som baseras på en riskanalys, godkändes av styrelsen på sammanträdet i december 2023. I internkontrollplanen anges en rutin för arbetet med planen. Den innehåller 13 risker, vilket är två fler än för 2023. I interkontrollplanen beskrivs: risken och dess innebörd, kontrollmoment, uppföljning av kontrollmomentet (dess effektivitet och efterlevnad), värdering av kontrollmomentets resultat, åtgärder för att förbättra kontrollmomentet, kontrollmomentsansvarig, frekvens samt mottagare av rapportering och riskens status.

Uppföljning sker under året samt en uppdaterad version av interkontrollplanen antas av styrelsen vid två tillfällen, 2024-09-19 och 2024-12-18. I septembers uppdaterade version utvecklades en risks innebörd och åtgärder vidtogs för att förbättra nio riskers kontrollmoment. I uppföljning per helår vidtogs åtgärder för att förbättra två riskers kontrollmoment. Status för de 13 riskerna bedömdes vid senaste uppföljningen vara: fem gröna (ok), fem gula (någon ökad bevakning), tre orangea (åtgärder krävs) och noll röda (akut). Risker, ansvarig, rutiner kring återrapportering samt status har varit oförändrade under året.

Under hösten gjordes en extern utvärdering av bolagets arbete med intern kontroll. Utvärderingen visade att sex av 10 delområden bedömdes som tillräckligt bra. För övriga delområden var bedömningen "synligt förbättringsområde". Utvärderingen presenterades för styrelsen på sammanträdet i december 2024.

4 Svar på revisionsfrågor

Nedan redovisas på revisionsfrågorna.

Har bolagsstyrelsen säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?	Ja. I det fortsatta arbetet bör bolaget överväga att följa upp sina övergripande mål och strategier.
Har bolagsstyrelsen en tillräcklig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av ekonomi?	Ja. Vi bedömer bolagets ekonomistyrning som tillfredsställande. Styrelsens ledning, styrning och uppföljning gällande ekonomi bedöms under 2024

	ha varit tillräcklig, och ägardirektivet bedöms som uppfyllt under perioden.
Har bolagsstyrelsen säkerställt en tillräcklig intern styrning och kontroll i enlighet med kraven i aktiebolagslagen och kommunallagen?	Ja. Bolagsstyrelsen och ledningen arbetar aktivt med den interna kontrollen. En riskanalys samt intern kontrollplan finns har upprättats och beslutats. Planen har följts upp vid två tillfällen och åtgärder har vidtagits för att hantera risker. Bolaget genomför en årlig utvärdering av den interna kontrollen.